

DĚJEPIS - Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje v 6., 7. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebně výpočetní techniky. Pro realizaci vzdělávacích a výchovných cílů předmětu se využívá také návštěv muzeí a exkurzí s historickým zaměřením.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k získávání celistvého a objektivního obrazu historie, hlubšímu poznání dějin vlastního národa, získávání orientace v historickém čase, rozvíjení vlastního historického vědomí, chápání kulturní rozmanitosti světa, utváření pozitivního hodnotového systému.

Při výuce se uplatňují mezipředmětové vztahy se vzdělávacími oblastmi Člověk a příroda, Umění a kultura a průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Jsme Evropané), Výchova demokratického občana (Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování), Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita), Environmentální výchova (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí), Mediální výchova (Fungování a vliv médií ve společnosti) a Osobnostní a sociální výchova (Komunikace).

Tematický okruh Komunikace (OSV) je realizován v 6. ročníku:

- v rámci učiva Člověk a lidská společnost v pravěku – diskuze na téma vývoj komunikace od neverbální (řeč těla, znaky) ke komunikaci verbální

Tematický okruh Vztah člověka k prostředí (EV) je realizován v 6. ročníku:

- v rámci učiva Nejstarší starověké civilizace a jejich odkaz - srovnání životních podmínek ve střední Evropě v pravěku a nejstarších státech - rozdílné přírodní podmínky, rozdílný společenský vývoj

Tematický okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV) je realizován v 6., 7. a 8. ročníku:

6. ročník - v rámci učiva Nejstarší starověké civilizace a jejich odkaz – rozhovor o stavitelských památkách v Egyptě, jejich ochraně a významu pro naši společnost

7. ročník - v rámci učiva Arabská říše a islám, Románské a gotické umění a vzdělanost, Humanismus a renesance - vyhledávání stavitelských a kulturních památek, rozhovor o nutnosti ochrany těchto památek, porovnání západoevropských, byzantsko-slovanských a islámských kulturních oblastí

8. ročník - v rámci učiva Kultura baroka a osvícenství – seznámení žáků s nejvýznamnějšími barokními památkami a nutností jejich ochrany

Tematický okruh Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VDO) je realizován v 6. a 8. ročníku:

6. ročník - v rámci učiva Antické Řecko a Řím - seznámení s principy demokracie - Atény, srovnání společnosti v Aténách a Spartě (vláda aristokracie), formulace základních rozdílů

8. ročník - v rámci učiva Vznik USA - příčiny vzniku prvního demokratického státu, význam Ústavy, vliv na vývoj v Evropě - francouzská revoluce, srovnání s evropskými státy

Tematický okruh Občan, občanská společnost a stát (VDO) je realizován v 8. ročníku:

- v rámci učiva Politické proudy, konzervatismus, liberalismus, demokracie, socialismus, ústava, politické strany, občanská práva - srovnání vývoje v jednotlivých evropských státech, občanská společnost x stavovská společnost, formulace občanských práv a povinností, srovnání se současností

Tematický okruh Jsme Evropané (EGS) je realizován v 6., 7. a 8. ročníku:

6. ročník - v rámci učiva Antické Řecko a Řím - konkrétní příklady přínosu antické kultury pro evropskou civilizaci - referáty na téma filozofie, lékařství, matematika, právo, vyhledávání významných osobností, jejich přínos pro současnost

7. ročník - v rámci učiva Humanismus a renesance - znovuoobjevení antického ideálu člověka - srovnání s předcházejícím obdobím nadvlády katolické církve, referáty na téma významné osobnosti humanismu v Evropě a u nás

8. ročník - v rámci učiva První světová válka a její sociální a kulturní důsledky - porovnání předcházejících válečných konfliktů s první světovou válkou, vyhledávání informací o změnách, které tato válka přinesla v Evropě a ve světě

Tematický okruh Etnický původ (MuV) je realizován v 7. a 9. ročníku:

7. ročník

- v rámci učiva Stěhování národů, nový etnický obraz Evropy - porovnání mapy Evropy před stěhováním národů a po něm, srovnání různého způsobu života nových evropských národů, referáty o různých etnických skupinách, beseda o filmových ukázkách k učivu

- v rámci učiva Zámořské objevy a počátky dobývání světa - referáty o kulturách Severní a Jižní Ameriky, diskuze o postavení Indiánů a otroků při osídlování Ameriky, o postavení původních obyvatel Ameriky a černošského obyvatelstva v dějinách USA

9. ročník - v rámci učiva Druhá světová válka, holocaust - referáty na téma Židé a jejich kultura, postavení Židů v nacistickém Německu

Tematický okruh Lidské vztahy (MuV) je realizován v 9. ročníku:

- v rámci učiva Druhá světová válka, holocaust – referáty a diskuze na téma osud Židů za druhé světové války, zdůraznění práva všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci

Tematický okruh Multikulturalita (MuV) je realizován v 9. ročníku:

- v rámci učiva Problémy současnosti – referáty a diskuze na téma globalizace, prolínání různých kultur, situace v České republice

Tematický okruh Fungování a vliv médií ve společnosti (MeV) je realizován v 9. ročníku:

- v rámci učiva Mezinárodně politická situace ve 20. a 30. letech 20. století – diskuze na téma role rozhlasu a filmu při nástupu Hitlera k moci

- v rámci učiva Problémy současnosti diskuze o vlivu médií na současný život

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů, vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením, vede žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k přesnému formulování svých myšlenek a názorů a kultivovanému projevu, utváří podmínky pro diskuzi.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky ke spolupráci v týmu, k vzájemnému naslouchání a pomoci a k vytváření pozitivní pracovní atmosféry.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k respektování názorů ostatních a odmítání útlatku a násilí, pěstuje v žácích vztah k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce a k využívání znalostí v praxi.